

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/110/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323010011
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2323010011.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno d), odsek 3 písmeno f) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona. o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 28. júna 2023, č. k. 5T/2/2023-84, na verejnom zasadnutí konanom 9. novembra 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok zrušuje vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

A. B., nar. XX. XXXXXXXX XXXX C. D., trvalé bydlisko
trestu odňatia slobody v ÚVTOS Košice v inej trestnej veci,

E. E. F. XX, B. E., t. č. vo výkone

odsudzuje

podľa § 212 ods. 3 Trestného zákona, za použitia § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38
ods. 2, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušuje sa výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Galanta z 12. januára 2023, sp. zn. 0T/6/2023, právoplatný 12. januára 2023, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 28. júna 2023, č. k. 5T/2/2023-84, uznal obžalovaného A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného zo zločinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno d), odsek 3 písmeno f) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) na tom skutkovom základe, že dňa 13.10.2022 v čase okolo 09.45 hod. v osobnom vlaku OS 4610 v tom čase stojacom na železničnej stanici v obci Trnovec nad Váhom, zobral poškodenej G. H., nar. 06.06.1947, trvale bytom I., sediacej vo vlaku kabelku, ktorú mala táto položenú na sedačke vedľa seba a mala na nej položenú ľavú ruku, takým spôsobom, že túto kabelku hnedej farby, neznámej značky s obsahom osobných vecí, ako i dámskej koženej peňaženky, neznámej značky s obsahom finančnej hotovosti v hodnote 9,65,- EUR, jej z ruky vytiahol a z vlaku s ňou vybehol von na neznáme miesto, čím poškodenej G. H. spôsobil celkovú škodu

vo výške najmenej 9,65,- EUR, pričom skutku sa dopustil na poškodenej práve z dôvodu, že sa jednalo o osobu vyššieho veku, s čím si spájal menší či žiadny odpor.

2. Okresný súd ho za to odsúdil podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 4 (štyri) mesiace, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne okresný súd podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste uloženom obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. OT/6/2023 zo dňa 12.1.2023 právoplatný dňa 12.1.2023, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

3. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku sa prokurátorka Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len prokurátorka) vzdala práva na podanie odvolania. Obžalovaný zahlásil voči rozsudku odvolanie čo do výroku o treste.

4. Podané odvolanie obžalovaný odôvodnil prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Renáty Fardousovej (ďalej len obhajkyňa) osobitným písomným podaním doručeným okresnému súdu 14. júla 2023.

5. Obhajkyňa v odvolaní uviedla, že uložený trest považuje za neprimeraný vzhľadom na okolnosti skutku, pre ktorý bol obžalovaný odsúdený. V danom prípade práve okolnosti prípadu (špecifikované ďalej v tomto podaní) neodôvodňujú záver, že intenzita závažnosti skutku dosiahla takú mieru, v dôsledku ktorej by bolo možné konštatovať, že uložený trest vo výmere 5 rokov a 4 mesiace je primeraný a spravodlivý. Z písomného odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd absolútne vylúčil aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 Tr. zák. poukazujúc pri tom na predchádzajúce odsúdenie obžalovaného v zahraničí s tým, že nie je v takomto prípade dôvod aplikovať ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. Takéto odôvodnenie vylúčenia aplikácie predmetného inštitútu je však mimoriadne strohé a nepostačujúce, pretože vôbec nedáva odpoveď na to, či súd skúmal možnosť mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák.

Podľa názoru obhajkyne okresný súd pri rozhodovaní o výške trestu pochybil, keďže vôbec neprihliadal na ďalej uvádzané bližšie okolnosti prípadu, v dôsledku ktorých bolo dôvodné pristúpiť k mimoriadnemu zníženiu trestu. Citujúcu ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. je obhajkyňa toho názoru, že v danom prípade celkové okolnosti prípadu neodôvodňujú použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby (z dôvodov uvádzaných ďalej v tomto podaní), o to viac, keď pôvodná trestná sadzba bola súdom ešte sprísnená aplikáciou jednak ust. § 38 ods. 4 Tr. zák. (sprísnená dolná hranica trestnej sadzby) a jednak ust. § 42 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 41 ods. 2 Tr. zák. (sprísnená horná hranica trestnej sadzby). Taktiež je splnený aj ďalší zákonný predpoklad aplikácie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu, a síce že na zabezpečenie ochrany spoločnosti jednoznačne postačuje trest kratšieho trvania.

Čo sa týka konkrétnych okolností prípadu, obhajkyňa poukazuje predovšetkým na to, že daným skutkom bola poškodenej najprv spôsobená škoda vo výške 9,65 eur (tak ako to vyplýva aj z výroku rozsudku o vine), teda evidentne priam zanedbateľná peňažná škoda, ktorá dokonca nedosahuje ani výšku „malej škody“ v zmysle § 125 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého je malou škodou škoda prevyšujúca 266 eur. Aj táto zanedbateľná peňažná škoda však v konečnom dôsledku poškodenej nevznikla, resp. bola napravená, pretože ako vyplýva z obsahu odôvodnenia písomnej obžaloby z 3.1.2023, všetky pôvodne odcudzené veci boli poškodenej následne vrátené. Práve v intenciách uvedených okolností prípadu je obhajkyňa toho názoru, že uložený trest (aj keď na dolnej hranici zákonom ustanovenej sadzby, avšak táto bola sprísnená aplikáciou príslušných zákonných ustanovení tak ako je uvedené vyššie) vo výmere 5 rokov a 4 mesiace sa z objektívneho hľadiska už na prvý pohľad javí ako celkom zjavne neprimerane vysoký a nespravodlivý, a to aj napriek tomu, že sa jednalo o súhrnný trest, v ktorom je prakticky zahrnutý aj trest zrušeného trestného rozkazu OS Galanta sp. zn. OT/6/2023

6. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti obhajkyňa v konečnom návrhu žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v časti výroku o treste zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej sadzby, použijúc pri tom práve inštitút mimoriadneho zníženia trestu.

7. K písomne zdôvodnenému odvolaniu obžalovaného sa prokurátorka písomne nevyjadřila.

8. Spisový materiál bol krajskému súdu riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného 9. augusta 2023.

9. Za účelom prejednávania podaného odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 9. novembra 2023. Verejného zasadnutia sa zúčastnila prokurátorka krajskej prokuratúry a substitučne splnomocnený obhajca JUDr. Ľuboš Sýkora. Účasť obžalovaného bola zabezpečená z ÚVTOS Košice

prostredníctvom video-konferenčného zariadenia podľa
tomuto postupu neuplatnila žiadne výhrady.

§ 61b Tr. por., pričom obhajoba voči

10. Na verejnom zasadnutí krajský súd doplnil dokazovanie postupom podľa § 326 ods. 5 Tr. por. preloženými rozhodnutiami cudzozemského súdu z AG Torgau zo Spolkovej republiky Nemecko, konkrétne rozhodnutie zo 07.09.2022 sp. zn. 1 Cs 964 Js 45325/22 jug a rozhodnutie z 23.01.2020, sp. zn. 6 Ls 964 Js 49984/19 jug, ako aj aktualizované správy a relácie na obžalovaného, konkrétne lustráciu v ZVJS, v databáze súdov SR a odpisom RT GP SR. K doplnenému dokazovaniu strany nemajú žiadne pripomienky, ani výhrady k oboznamovaniu.

11. Keďže iné návrhy na doplnenie dokazovania neboli, krajský súd dokazovanie ukončil a pristúpil ku konečným návrhom. V rámci nich prokurátorka navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť v zmysle § 319 Tr. por. ako nedôvodné. Obhajca obžalovaného sa pridržiaval písomne odôvodneného odvolania a konečného návrhu tam uvedeného. Obžalovaný sa nevyjadril.

12. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 odsek 1 Trestného poriadku, odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, proti výroku o treste, proti ktorému odvolanie podať mohol a urobil tak v zákonom stanovenej lehote, preskúmal postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Na podklade takéhoto prieskumu zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Ku konaniu, ktoré napadnutému výroku predchádzalo

14. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky odvolateľ nemal a chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil.

15. Zo zápisnice z hlavného pojednávania vyplýva, že okresný súd to dokazovanie, ktoré ohľadom napadnutého výroku o treste, vykonal síce procesne správne, avšak z pohľadu krajského súdu dokazovania vo vzťahu k výroku o treste nevykonal v dostatočnom rozsahu, keďže neoboznámil rozhodnutia cudzozemského súdu z AG Torgau, na ktoré prihliadal v rámci priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák.

16. Keďže doplnenie dokazovania v konaní pred krajským súdom nebolo spojené s neprimeranými ťažkosťami, krajský súd dokazovanie doplnil tak, že oboznámil čítaním preložené rozhodnutia cudzozemského súdu z AG Torgau zo Spolkovej republiky Nemecko, konkrétne rozhodnutie zo 07.09.2022 sp. zn. 1 Cs 964 Js 45325/22 jug a rozhodnutie z 23.01.2020, sp. zn. 6 Ls 964 Js 49984/19 jug, Súčasne oboznámil čítaním aj aktualizované správy a relácie na obžalovaného, konkrétne lustráciu v ZVJS, v databáze súdov SR a odpisom RT GP SR.

17. Z rozhodnutia AG Torgau zo 07.09.2022, sp. zn. 1 Cs 964 Js 45325/22 jug, vyplynulo, že ním bol obžalovaný odsúdený za skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin krádeže podľa §§ 242 ods. 1 248a nemeckého Trestného zákonníka, za čo bol odsúdený na peňažný trest 140 €. Skutok sa stal 9.8.2022 a spočíval v krádeži tovaru v obchode so škodou 3,83 €. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 30.9.2022.

18. Z rozhodnutia AG Torgau z 23.01.2020, sp. zn. 6 Ls 964 Js 49984/19 jug, vyplynulo, že ním bol obžalovaný odsúdený za skutky spáchané v priebehu rokov 2018 a 2019 právne kvalifikované

ako 7 prečinov krádeže vo viacčinnom súbahu s 5 krádežami spáchanými profesijným spôsobom vo viacčinnom súbahu s 2 závažnými krádežami v organizovanej skupine vo viacčinnom súbahu s vydieraním v štádiu pokusu vo viacčinnom súbahu s 2 prečinnmi krádeže spáchanej profesijným spôsobom v štádiu pokusu vo viacčinnom súbahu s 2 prečinnmi krádeže spáchanej minimálne dvoma osobami vo viacčinnom súbahu s krádežou so zbraňami spáchanou profesijným spôsobom vo viacčinnom súbahu s krádežou spáchanou minimálne dvoma osobami v štádiu pokusu vo viacčinnom súbahu s krádežou so zbraňami v štádiu pokusu vo viacčinnom súbahu s krádežou spáchanou minimálne dvoma osobami v obzvlášť závažnom prípade vo viacčinnom súbahu s krádežou so zbraňami vo viacčinnom súbahu s krádežou v jednočinnom súbahu s porušovaním domovej slobody. Za túto trestnú činnosť bol síce stíhaný väzobne, no odsúdený bol ako mladistvý na dvojročný podmienený trest odňatia slobody. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23.01.2020.

19. Z lustrácie ZVJS vyplynulo, že obžalovaný je vo výkone trestu odňatia slobody od 21.1.2023 s tým, že do 21.7.2023 vykonával trest vo veci Okresného súdu Zvolen sp. zn. OT/12/2023 a od 21.7.2023 až doposiaľ vykonával trest vo veci Okresného súdu Galanta sp. zn. OT/6/2023.

20. Z lustrácie databázy súdov SR vyplynulo, že sa voči nemu iné trestné konania na súdoch SR nevedú.

21. Z odpisu registra trestov GP SR vyplynulo, že obžalovanému pribudli ďalšie odsúdenia súdmi v Spolkovej republike Nemecko prevažne za majetkovú trestnú činnosť. Aktuálne má v registri trestov evidovaných spolu 11 odsúdení, z toho len dve odsúdenia sú súdmi SR, konkrétne vo veci Okresného súdu Galanta sp. zn. OT/6/2023 a Okresného súdu Zvolen sp. zn. OT/12/2023. Zvyšných 9 záznamov predstavujú odsúdenia cudzozemskými súdmi v Spolkovej republike Nemecko. Z hľadiska ukladania trestu majú svoju relevanciu len cudzozemské odsúdenia opísané v bodoch 17. a 18. a odsúdenie tuzemským Okresným súdom Galanta sp. zn. OT/6/2023, všetky ostatné odsúdenia predstavujú vo vzťahu k aktuálne súdenej trestnej činnosti recidívu.

K výroku o treste všeobecne

22. Skôr ako sa krajský súd bude venovať odvolacím námietkam obžalovaného, je potrebné, pokiaľ ide o primeranosť a zákonnosť výroku o treste, pripomenúť, že pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

23. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

24. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatela a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi.

25. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne

odsúdenie páchatela spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

26. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ustanovením § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

27. Ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

28. V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladania úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. spočíva v tom, že páchatelovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., teda že páchatel spáchal viac trestných činov. Ukladanie trestu podľa ustanovenia § 41 ods. 1 Tr. zák. v sebe zahŕňa aplikovanie absorpčnej (pohlčovacej) zásady, ktorej obsahom je pravidlo, že prísnejší trest pohlcuje trest nižší (poena maior absorbet minorem), čo samo osebe je výrazným benefitom pre páchatela, ktorému sa trest ukladá.

29. Pokiaľ ide o súhrnný trest, ten súd ukladá vtedy, ak odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Súd teda páchatela odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednávaný trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom, za ktorý už bol odsúdený. Trestný rozkaz má taktiež povahu odsudzujúceho rozsudku. Účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému. Ak Trestný zákon stanovuje v ustanovení § 42 ods. 1 povinnosť spravovať sa pri ukladaní súhrnného trestu zásadami platnými pre ukladanie úhrnného trestu, jeho účelom je snaha zabezpečiť, aby bol páchatel potrestaný rovnakým spôsobom, ako keby sa o všetkých jeho trestných činoch rozhodovalo v jedinom spoločnom konaní. Súhrnný trest teda nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by bol inak páchatelovi uložený, ak by sa o všetkých zbiehajúcich trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Súhrnný trest je pre páchatela priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť, že páchatel sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Možno teda zosumarizovať, že súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného (reálneho) súbehu trestných činov, a to len vtedy, ak bol páchatel za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti už odsúdený za predpokladu, že na takéto odsúdenie je možné prihliadnúť.

Konkrétne k výroku o treste

30. Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, okresný súd dospel k správne právne záveru, že obžalovanému je potrebné ukladať súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák., keďže súdnej trestnej činnosti sa dopustil 13.10.2022, teda skôr ako bolo v trestnej veci Okresného súdu Galanta sp. zn. OT/6/2023 právoplatne rozhodnuté o jeho vine trestným rozkazom z 12. januára 2023, právoplatným 12. januára 2023, preto na tieto závery krajský súd poukazuje bez potreby ich opakovania.

31. Pokiaľ ide o druh trestu, podstatné je zistenia, že skorším trestným rozkazom Okresného súdu Galanta z 12. januára 2023, sp. zn. OT/6/2023, právoplatným 12. januára 2023, bol síce obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu na 1 rok, no následne mu bol výkon tohto trestu 30.6.2023 nariadený uznesením z 30.6.2023, sp. zn. OT/6/2023, právoplatným 30.6.2023 a aktuálne ho vykonáva. Správne preto obžalovanému okresný súd ukladal súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody, keďže z ust. § 42 ods. 2 Tr. zák. expressis verbis (výslovne) vyplýva, že súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozhodnutím.

32. Okresný súd nepochybil ani vtedy, keď súhrnný trest ukladal podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich (zo zbiehajúcich sa) najprísnejšie trestný, ktorým je v tomto prípade zločin krádeže podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., za ktorý Tr. zák. v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody v rozpätí od 3 rokov do 10 rokov.

33. Pokiaľ ide o pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, okresný súd toto správne preskúmal, avšak výsledný pomer ustálil u obžalovaného jednoznačne nesprávne.

34. Platí, že pri ukladaní trestu za viac trestných činov (či už úhrnného alebo súhrnného) platí, že poľahčujúca okolnosť v podobe priznania sa a úprimného oľutovania trestného činu podľa § 36 písm. l) Tr. zák. sa musí vzťahovať na všetky zbiehajúce sa trestné činy, za ktoré sa ukladá jeden úhrnný, resp.

súhrnný trest. Táto podmienka v prípade zbiehajúcich sa trestných činov splnená bola, preto okresný súd túto poľahčujúcu okolnosť správne obžalovanému priznal. Iné poľahčujúce okolnosti ani krajský súd nezistil a ich existenciu netvrdil ani obžalovaný.

35. Pokiaľ ide o priťažujúce okolnosti, okresný súd nepochybil, keď obžalovanému priznal priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., že už bol v minulosti za trestný čin odsúdený zohľadňujúc pritom odsúdenie nemeckým súdom vo veci AG Torgau z 23.01.2020, sp. zn. 6Ls 964 Js 49984/19 jug. Inak vyjadrené, toto odsúdenie bolo nielen možné, ale súčasne aj potrebné zohľadniť, keďže išlo o recidívu druhovo rovnakej trestnej činnosti (majetkovej). Naopak, odsúdenie nemeckým súdom vo veci AG Torgau zo 07.09.2022, sp. zn. 1Cs 964 Js 45325/22 jug. by ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. zohľadnené byť nemohlo, nakoľko skutok, za ktorý bol obžalovaný v SRN odsúdený, nenapĺňa podmienku obojstrannej trestnosti, keďže na Slovenku by išlo len o priestupok voči majetku / drobná krádež / v zmysle ust. § 50 ods. 1 zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

36. Okresný súd ale pochybil vtedy, keď priznal obžalovanému ďalšiu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák. a síce, že spáchal viac trestných činov a to v situácii, kedy mu súčasne ukladal súhrnný trest aj s použitím tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. Krajský súd v tomto smere poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 1/2011 pod por. č. 1, podľa ktorého spáchanie druhého trestného činu ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák. sa nepoužije, ak je potrebné z dôvodu viacčinného súbehu trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, aplikovať asperačnú zásadu v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák.. Spáchanie druhého trestného činu je totiž okolnosťou podmieňujúcou použitie prísnejšej trestnej sadzby. Platí teda, že okolnosť podmieňujúca použitie prísnejšej trestnej sadzby môže byť takto použitá nielen podľa úpravy obsiahnutej v ustanovení osobitnej časti Tr. zák. (jeho príslušnom vyššom odseku), ale aj v ustanovení všeobecnej časti Tr. zák. (§ 41 ods. 2). Ak je potom takto použitá, jej duplicitnému použitiu ako priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák. bráni zásada „ne bis in idem“ vyjadrená v § 38 ods. 1 Tr. zák.

37. Vychádzajúc z vyššie uvedeného možno zhrnúť, že okresný súd mal po správnosti u obžalovaného skonštatovať existenciu jednu poľahčujúcej okolnosti, že sa k trestnému činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.) a jednej priťažujúcej okolnosti a síce, že už bol za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m) Tr. zák.).

38. Nesprávne ustálený pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (prevaha priťažujúcich okolností) zo strany okresného súdu mal tak na postavenie obžalovaného zásadný dopad, nakoľko sa postupom podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. dolná hranica modifikovanej trestnej sadzby posunula smerom hore o jednu tretinu, teda na 5 rokov a 4 mesiace.

39. Vyššie uvedené pochybenia okresného súdu viedli k tomu, že krajský súd odvolaniu obžalovaného vyhovel a postupom § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci rozhodol tak, že podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., za použitia ust. § 38 ods. 2 Tr. zák. pri vyrovnanom pomere jednej poľahčujúcej okolnosti (§ 36 písm. l) Tr. zák.) a jednej priťažujúcej okolnosti (§ 37 písm. m) Tr. zák.), pri zvýšenej len hornej hranici 13 rokov 4 mesiace v dôsledku aplikácie ust. § 41 ods. 2 Tr. zák. (tzv. asperačnej zásady) a aplikácie § 42 ods. 1 Tr. zák. o súhrnnom treste, obžalovanému uložil súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

40. Tento trest je vymeraný v rámci modifikovaného rozpätia od 3 rokov do 13 rokov a 4 mesiacov na samej dolnej hranici modifikovanej trestnej sadzby a podľa názoru krajského súdu zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle ust. § 34 Tr. zák., je teda trestom primeraným a spravodlivým, ktorý splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdi konanie obžalovaného. Vo výraznej miere zohľadňuje práve tú skutočnosť, že sa obžalovaný k celej zbiehajúcej trestnej činnosti priznal a úprimne ju oľutoval a vo vzťahu k aktuálne súdenej trestnej činnosti závažnejšieho charakteru realizoval pred okresným súdom aj vyhlásenie o vine, ktoré bolo prijaté. Tiež zohľadňuje to, že obžalovaný pred spáchaním súdených trestných činov vo výkone trestu nebol, teda sa dá dôvodne očakávať, že takýto prvovýkon trestu ho napraví, resp. minimálne odradí do budúca od ďalšej trestnej činnosti.

41. Pokiaľ sa obžalovaný domáhal v odvolaní mimoriadneho zníženia trestu postupom podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., resp. aj analogickým postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., tomuto nebolo možné vyhovieť.

42. Podľa názoru krajského súdu na postup podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. zákonné podmienky jednoznačne splnené neboli. Nie sú dané žiadne výnimočné okolnosti prípadu, tobôž výnimočné pomery páchatel'a. Pokiaľ obhajoba videla výnimočné okolnosti prípadu v nízkej škode, ktorá bola spôsobená súdeným

trestným činom, resp. v tom, že žiadna škoda vlastne poškodenej nevznikla, tak ide o nepochopenie vnímania stupňa závažnosti súdnej trestnej činnosti. Tu predsa vôbec nehrá rolu to, či a akú škodu obžalovaný krádežou v konečnom dôsledku poškodenej spôsobil, tu z hľadiska posudzovania stupňa typovej závažnosti je významné práve to, že sa rozhodol okradnúť dôchodkyňu o veci, ktoré mala pri sebe očakávajúc od nej minimálny, resp. žiaden odpor. V právnom jazyku jeho trestnoprávne relevantné konanie spočívalo v úmyselnom si prisvojení cudzej veci jej zmocnením, ktorú cudziu vec mala pri sebe iná osoba – chránená osoba – osoba vyššieho veku. Ide o typovo závažnú trestnú činnosť - zločin, čo má svoj odraz aj v trestnej sadzbe ustanovenej zaň v § 212 ods. 3 Tr. zák., a to bez ohľadu na výšku spôsobenej škody.

43. A takisto neboli splnené ani podmienky na analogickú aplikáciu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., hoci obžalovaný realizoval na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine, ktoré okresný súd prijal. Na aplikáciu ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu je totiž nevyhnutné aj splnenie ďalších dvoch zákonných podmienok a síce, že by (1) trest uložený obžalovanému čo i len na samej dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby bol pre neho neprímerane prísny a že (2) na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. A práve tieto dve podmienky v tejto trestnej veci splnené nie sú. Trojročný nepodmienečný trest za celú zbiehajúcu sa trestnú činnosť nie je z pohľadu krajského súdu vôbec neprímerane prísny, no hlavne by podľa krajského súdu trestom kratším ako tri roky nebola zabezpečená ochrana spoločnosti pred obžalovaným, ktorý sa rozhodol už vo svojom mladom veku živiť nie poctivou prácou, ale páchaním rôznej majetkovej trestnej činnosti.

44. Pretože sa obžalovanému ukladal súhrnný trest, musel krajský súd postupom podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušiť výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Galanta z 12. januára 2023, sp. zn. OT/6/2023, právoplatný 12. januára 2023, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Uvedený postup je pri ukladaní súhrnného trestu obligatórny.

K tzv. vonkajšej (súdnej) diferenciacii

45. Pokiaľ ide o tzv. vonkajšiu diferenciaciu výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd obžalovaného podľa ust. § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil na výkon uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže dosiaľ vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselnú trestnú činnosť na území Slovenskej republiky nebol. A ani z oboznámených cudzozemských rozhodnutí nevyplývalo, že by vo výkone trestu odňatia slobody bol v Nemeckej spolkovej republike.

46. Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.